

ת"פ 12158/06/15 - מדינת ישראל נגד יונתן ברוכים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12158-06-15 מדינת ישראל נ' ברוכים
תיק חיצוני: 79691/13

בפני	כבוד השופט בן-ציון גרינברגר
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	יונתן ברוכים ע"י ב"כ עו"ד ריטה טהורי

החלטה

1. לפניי בקשת ב"כ הנאשם לבטל את כתב האישום, כולו או בחלקו, מחמת טענות מקדמיות - הגנה מן הצדק והתיישנות. הצדדים טענו בעל-פה והוסיפו טיעונים ואסמכתאות בכתב. במסגרת תגובת המאשימה, עתרה היא לתיקון כתב האישום, כמפורט להלן.
2. בכתב האישום מיום 7.6.15, הנאשם הואשם בעבירות הבאות: הפרעה לשוטרי - עבירה לפי סעיף 275 **לחוק העונשין, התשל"ז-1977** (להלן: "החוק"); סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה - עבירה לפי סעיף 332(2) לחוק; נסיעה ברמזור אדום - עבירה בניגוד לתקנה 22(א) **לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961** בצרף סעיף 68 **לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961** (להלן: "הפקודה"); נהיגה ללא רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10(א) לפקודה בצרף סעיף 62 לפקודה.
3. בעקבות הגשת פירוט טענות הנאשם, הודיעה המאשימה בתגובתה כי היא מסכימה למחיקת עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה מסעיפי הבירות שבכתב האישום, וזאת מחמת התיישנות העבירה. על כן הוגש בהתאם כתב אישום מתוקן ביום 1.12.15.
4. על פי המפורט בכתב האישום המתוקן, ביום 20.2.13 בשעה 01:00 בלילה לערך, שוטר ושני מתנדבים ביצעו מחסום משטירתי ברחוב דרך בית לחם מול מנזר מאר אליאס בירושלים. באותה העת נהג הנאשם ברכב הונדה סיוויק שמספרו 6543123 (להלן: "הרכב"). בעת שהגיע הנאשם למחסום המשטירתי, הורה לו השוטר לעצור, הנאשם נמלט מהמקום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון גילה, תוך שהוא גורם לרכבים אחרים שנסעו באותה עת בכביש לזוז מדרכם ולבלום בעוד השוטרים בניידת המשטרתית דלקו אחריו וכרזו לו לעצור באמצעות הסירנה. במהלך הנסיעה לכיוון גילה עקף הנאשם מחסום משטירתי נוסף, וכן עבר ברמזור אדום בצומת רח' הרוזמרין-כביש המנהרות. באותה העת נהג הנאשם ללא רישיון נהיגה בתוקף.
5. הנאשם כופר בעובדות כתב האישום.

6. להלן אפרט את שתי טענות ההגנה ואכריע בהן, אחת לאחת, ולאחר מכן אדון בבקשת המאשימה לתיקון כתב האישום.

הגנה מן הצדק

טענות הנאשם

7. הנאשם טוען כי קמה לו טענת הגנה מן הצדק בגין אכיפה בררנית, הואיל ולא היה מקום להגיש את כתב האישום במתכונתו הנוכחית בבית משפט המחוזי, אלא בבית המשפט לתעבורה, ולייחס לנאשם עבירות תעבורה בלבד. הנאשם טוען כי במקרים רבים נוספים מגישה המאשימה לבית משפט לתעבורה כתבי אישום בגין ארועים דומים ואף חמורים יותר. לטענת הנאשם, עובדות כתב האישום (בהן הוא כופר) כפי שהן מנוסחות, מגלות לכל היותר עבירות תעבורה. לא זו אף זאת, גם לו תטען המאשימה כי ישנם מקרים רבים דומים לעניין שלפנינו הנדונים בבתי המשפט המחוזיים, הרי שאף במידה והדבר נכון - אין בו כדי לפגוע בטענת האכיפה הבררנית. ההיפך הוא הנכון, כאשר הדבר יצביע ביתר שאת על העובדה כי לא קיימת מדיניות אחידה ושוויונית המסדירה את האופן בו יש לטפל באירועים מהסוג המתואר בכתב האישום, לרבות אופי העבירות שיש לייחס לנאשמים ואת הערכאות בהן יוגשו כתבי האישום.

8. לדברי הנאשם, הגשת כתב האישום במקרה דנן לבית המשפט המחוזי, בגין עבירה המצויה במדרג גבוה מבחינת העונש, נעשתה באופן שרירותי, ועשויה לגרום לנאשם לנזק בלתי מידתי, שכן, אם יורשע בדין, הינו צפוי לעונשים גבוהים יותר מאלה שהיו נגזרים עליו בבית משפט לתעבורה, ומלבד העונש תגרור הרשעתו גם רישום פלילי וקלון, כך שהתוצאה חמורה בהרבה מהתוצאה הצפויה במקרה של הרשעה בעבירות תעבורה:

באשר לפער בענישה המירבי - העונש הקבוע בחוק העונשין בגין עבירת הפרעה לשוטרי שלוש שנות מאסר, בעוד שהעונש לפי תקנות התעבורה ופקודת התעבורה בגין אי-ציות לשוטרי במדים עומד על שנתיים מאסר; וכן, העונש לפי חוק העונשין לעבירת סיכון חיי אדם הינו עשרים שנות מאסר, ואילו העונש לפי סעיף 21(4) לתקנות התעבורה לעבירת סיכון חיי אדם הינו שנתיים מאסר בלבד.

גם מבחינת רישום העבירה, עבירות תנועה נרשמות ברישום נפרד מהרישום הפלילי הרגיל, והמחוקק נתן דעתו לכך בקבעו הוראות שונות בגין רישום סוגי ההרשעות השונים, מתוך כוונה שלא להחמיר באופן בלתי מידתי עם מי שעובר עבירות תעבורה, ולאפשר לו לשקם את עצמו ולנהל אורח חיים נורמטיבי בצורה קלה יותר.

כן נותנת ההגנה את דעתה לכך שבהרשעה בבית המשפט המחוזי בעבירות אלו מוטל על הנאשם קלון וכתם מוסרי, בעל עוצמה גבוהה מזו המלווה הרשעות בגין עבירות תעבורה.

9. לאור ההשלכות ברמת הענישה והרישום הפלילי, טוענת ההגנה כי בנסיבות אלו יש לבחור בדרך המקלה עם הנאשם, ולעשות שימוש בהוראות החיקוק הספציפיות הנוגעות לאירועים "תעבורתיים" במהותם, ולהגיש את כתב האישום בבית משפט לתעבורה.

10. עוד נטען כי במידה ובית המשפט יהיה סבור שאסופת הפסיקה שהוגשה על ידי הנאשם אינה עומדת ברף שנקבע באשר לבסיס הראייתי הדרוש לשם ביסוס הטענה של אכיפה בררנית, תבקש ב"כ הנאשם לאפשר לה להגיש לצורך כך בקשה מסודרת לקבלת חומר חקירה (מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 (להלן: "חסד"פ)), אשר במסגרתה תתבקש המאשימה להעביר לעיון ההגנה הן את הנתונים המספריים והן את החומר הגולמי המצוי בידה ואשר יש בו כדי לבסס מסד ראייתי כנדרש.

טענות המאשימה

11. לטענת המאשימה, אין מקום להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגד הנאשם. ביטולו של הליך פלילי מטעמי הגנה מן הצדק הוא מהלך קיצוני ביותר, אשר מיושם על ידי בתי המשפט במקרים חריגים בלבד, והמקרה דנן אינו נכלל בין מקרים קיצוניים אלו. על הנאשם להראות כי בענייננו סתתה המאשימה ממדיניותה הנוהגת, וכי בהיבט של האינטרס הציבורי, סטייה זו מצדיקה ביטול כתב האישום. הנאשם לא עמד בנטל זה וכשל מלהציג לפני בית המשפט מקרים זהים שבעניינם נהגה המאשימה באופן שונה מהמקרה דנן, באופן המצביע על מדיניות שממנה סתתה התביעה והמקימה טענת "אכיפה בררנית".

12. יתירה מזאת, הנאשם אינו עותר לביטול כתב האישום לגמרי אלא להגשת כתב אישום בעבירות קלות יותר, ברם אף במצב בו מוגש כתב האישום לבית משפט המוחזזי בגין עבירות חמורות, הרי שלאחר שמיעת ראיות יוכל בית המשפט לשקול הרשעה בעבירות קלות יותר מאלו אשר בהן מואשם, אם יתרשם שיסודות העבירה שבהן הואשם הנאשם לא התקיימו.

13. המאשימה מוסיפה לציין כי במקרה דנן היא לא סתתה ממדיניותה המוצהרת ונהגה בהתאם להנחיית **פרקליט המדינה מספר 2.17 - מדיניות התביעה בהעמדה לדין של נהגים המנהלים מרדפים בכביש (6.11.06)** (להלן: "ההנחיה"), וככל שישנם מקרים בהם אכן סתתה התביעה ממדיניותה, הרי שעל דרך הכלל ישנן נסיבות, אשר לא תמיד ניתן לפרטן, שהביאו לשינוי, וכן אין ליתן לנאשם ליהנות מטעויות או כשלים נקודתיים של התביעה במקרים בודדים.

14. כן הוגשו לעיונו של בית המשפט שישה כתבי אישום שהוגשו, ופסקי דין שניתנו, בבית המשפט המחוזי בגין סעיף 332(2) לחוק העונשין בנסיבות דומות, בהתאם למדיניות המאשימה; וכן הוגשה טבלה המפרטת את ההבדלים המשמעותיים בין המקרה דנן לבין המקרים אליהם הפנה הנאשם במסגרת טיעונו.

15. בתגובה משיב הנאשם, כי לוי הייתה נכונה טענת המאשימה, על פיה הכלל הוא הגשת כתב אישום בגין עבירה זו לבית המשפט המחוזי דווקא, הרי שהיה עולה בידה למצוא כמות דוגמאות גדולה יותר מאלו שהוצגו ע"י ההגנה. הצגת הדוגמאות המעטות מחזקת דווקא את טענות ההגנה כי אין למאשימה מדיניות אחידה ושוויונית.

16. אשר לאבחנות שהמאשימה הציגה לגבי הדוגמאות מטעם ההגנה, נטען כי מדובר באבחנות המבוססות על שינויים שוליים ולא מהותיים, אשר אינם מצדיקים יחס בלתי שוויוני ומפלה כלפי הנאשם.

דין והכרעה

17. הנאשם טוען לאכיפה בררנית, החוסה תחת סעיף 149(10) לחסד"פ שעניינו הגנה מן הצדק, אשר תקום לטובתו של הנאשם כאשר "הגשת כתב האישום או ניהול ההליך הפלילי עומדים בסתירה מהותית לעקרונות של צדק והגינות משפטית". כבר נפסק כי הגנה זו תחול לא רק במקרים של התנהגות שערורייתית או רדיפת הנאשם מצד המאשימה, אלא גם במקרים של רשלנות או נסיבות אחרות המבססות מסקנה שלא ניתן להבטיח את זכות הנאשם למשפט הוגן, או שקיומו של ההליך יפגע באופן ממשי בתחושת הצדק וההגינות (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 776 (31.3.05)). הבסיס לדוקטרינת אכיפה בררנית נשען על הזכות לשוויון, והחובה המוטלת על הרשויות לנהוג בשוויון כלפי כל אדם; ובמקרים מתאימים ניתן יהיה לבסס טענת אכיפה בררנית גם כאשר לא ניתן לייחס לרשויות התביעה כוונת זדון או שיקול זר.

טענת אכיפה בררנית עוסקת ככלל בשני מצבים: אכיפת הדין נגד אדם אחד תוך הימנעות מאכיפתו כלפי אחרים,

וכן עצם ההחלטה להעמיד לדין בשונה מאירועים דומים אחרים בהם לא התקבלה החלטה שכזו.

18. סטייה מקני מידה אלה עלולה להביא אף לביטול כתב האישום. כדברי בית המשפט בע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פולדי פרץ** (10.9.13) (להלן: "פרשת פולדי פרץ"), חוו"ד השופט ע' פוגלמן),

בחלק מן המקרים תהא המסקנה כי אף שנפל פגם במעשה הרשות, הפגיעה בנאשם מצויה ברף הנמוך ובשולי האינטרסים המוגנים על ידי טענת האכיפה הבררנית. להשקפתי, במצב כזה, אין להורות על ביטול כתב האישום. הסעד אותו ניתן לשקול להושיט לנאשם - אם בכלל - יתבטא בהקלה מסוימת בעונש (ראו...). להבדיל מקטגוריה זו של מקרים, קבלת טענה מקדמית של נאשם שלפיה הגשת כתב האישום בעניינו מהווה סטייה ברורה ממדיניות נהגת של התביעה עשויה, במקרים המתאימים, להביא לביטול כתב האישום. משעה שקבעה הרשות מדיניות אכיפה בהתייחס להוראותיו של חוק מסוים, עליה לדבוק בה כל עוד לא התריעה שבכוונתה לשנותה. הפעלת החוק באורח אקראי - שלא על דרך מדיניות קבועה, ברורה ומבוקרת מראש - משמיעה שרירות, ושרירות הינה אויבת שלטון החוק ... סטייה מן המדיניות הנהגת על דרך העמדתו לדין של אדם בניגוד לאותה מדיניות, יכולה לחייב - במקרה מתאים - השוואת מצבו של אותו אדם למצבם של מי שהמדיניות כן הוחלה עליהם.

19. במקרה דנן, הטענה של אכיפה בררנית נטענת באופן מרוכך, כאשר הטענה היא כי נגד הנאשם הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי על עבירות חמורות יותר מאשר במקרים דומים בהם מוגש כתב אישום לבית המשפט לתעבורה, על עבירות שהעונש בצדן קל יותר.

20. לתביעה עומדת חזקת התקינות, לפיה פעלה נכון כל עוד לא יוכח אחרת. בפרשת פולדי פרץ חווה השופט פוגלמן את דעתו, כי די בכך שההגנה תביא מספר מקרים ספורים (ובמקרים מסוימים, אף מקרה אחד) המלמדים על אכיפה בררנית, על מנת להפריך את החזקה האמורה ולהעביר את נטל ההוכחה לתביעה. הטעם לכך הוא נגישות התביעה למידע הרלוונטי מתיקים קודמים, בשונה מנגישות הנאשם. בניגוד לעמדה זו סברו חבריו להרכב, כב' הנשיא (בדימ') א' גרוניס (סעיף 4 לחוו"ד) והשופט ס' ג'ובראן (סעיף 4 לחוו"ד), כי על הנאשם להראות כי לאורך זמן ובאופן שיטתי קיבלה הרשות החלטות שונות במקרים דומים, כאשר, כעמדת השופט ג'ובראן, ההליך הפלילי מספק אמצעים לקבלת המידע הנדרש. כן מדגיש הנשיא (בדימ') גרוניס, כי ביטול כתב אישום עקב טענה של אכיפה בררנית, המוביל לאי-העמדה לדין על אף שהמאשימה סבורה כי קיים סיכוי סביר להרשעה וישנו אינטרס ציבורי בניהול ההליך הפלילי - היא תוצאה מרחיקת לכת המחייבת התייחסות זהירה במיוחד (סעיף 3 לחוו"ד).

21. בע"פ 3996/15 **מדינת ישראל נ' פלוני** (10.11.15), קבע השופט א' רובינשטיין:

אכן, בעולם הריאלי אין לצפות ל"שלמות מעשית" בכגון דא - עם שהעיקרון הסולד נמרצות מאכיפה בררנית כמובן עמנו, מטעמי שוויון, הגינות ושכל ישר. בידי התביעה הכללית כוח רב, ועל כוח זה להיות מופעל בהגינות, גם אם ככל גוף אין התביעה הכללית מושלמת; אין לי ספק שזו 'רוח המפקד' בתביעה הכללית, ואין לי גם ספק שאין כל 'כוונת זדון' בגישתה העקרונית. אך בחיי המעשה, ברי כי מקום שבו עמנו מאות רבות - אם לא למעלה מזה - של תובעים בין הפרקליטות, המשטרה, משרדי ממשלה ומשרדי עורכי דין בעלי הסמכת תביעה, יתכנו שגיאות העלולות ליצור רושם של אכיפה בררנית, גם אם לא בכוונת מכוון, ועל הדרגים הממונים לעמוד על המשמר, בהנחיות הכלליות וביטפול קונקרטי. אכן, גם אם מוצגות על-ידי הסניגוריה כאן דוגמאות מסוימות להחלטות המשדרות רושם של בררנות, יתכן שהדבר נבע אם משיקול דעת מוטעה ואם מדגשים שונים גם במקום שאין להלמם, תוך להיטות-יתר של תביעה במקום מסוים וגישה מתונה יותר במקום אחר. בעניין זה ההתערבות השיפוטית - שכמובן תיתכן - צריכה להיות במשורה ובזהירות בטרם הכרזה על 'הגנה מן הצדק' ואכיפה בררנית; לעתים הדבר מתאים יותר - למשל - לחשודים ונאשמים שונים באותה פרשה, או

לתיקים שיש ביניהם קרבה כזו או אחרת, וההעמדה לדין באופן שונה יוצרת תחושת עוול - אך לא בהכרח כך הדבר בהשוואה, העשויה להיות אקראית, בין תיקים ללא קשר ביניהם. ועדיין לא ננעלה הדלת, מקום שחש בית המשפט כי נוצר עוול באופן האכיפה.

מן הכלל אל הפרט

22. ראשית אבחן האם למאשימה מדיניות, אשר במקרה שלפני סתה ממנה באופן שרירותי.

23. **הנחיית פרקליט המדינה מספר 2.17 - מדיניות התביעה בהעמדה לדין של נהגים המנהלים מרדפים בכביש (6.11.06)** הוכנה במטרה להאחדת מדיניות הפרקליטות בנוגע להגשת כתבי אישום בתופעת המרדפים בכבישים, ובה נקבע כי בנסיבות המתאימות, בהגשת כתב אישום בגין נהגים המנהלים מרדפים בכביש ניתן לכלול גם עבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, לפי סעיף 332 לחוק העונשין. אמנם, עבירה זו הינה עבירת מטרה, כאשר היסוד הנפשי הנדרש בה הינו "בכוונה לפגוע...", ברם בעניין **אלקורעאן** (ע"פ 217/04 **אלקורעאן נ' מדינת ישראל** (29.6.05)) נקבע כי הלכת הצפיות, אשר הוסדר בסעיף 20(ב) לחוק העונשין, תחול על עבירת סיכון חיי אנשים במזיד בנתיב תחבורה, כך שניתן להשתמש בסעיף עבירה זה במקרים של אדם הנוהג בפראות, בהתקיים היסוד הנפשי הנדרש. נקבע כי היסוד הנפשי יתממש בהתקיימותם של שני התנאים הבאים: (א) מודעות הנהג לנהיגתו הפרועה; (ב) שבמהלך המרדף הנהג התנגש בכלי רכב אחרים או כאשר הפגיעה בכלי רכב אחרים נמנעה אך ורק בשל פעולה של נהגי כלי הרכב החולפים או ניידות המשטרה, עליה לא יכול היה הנהג להסתמך מראש ואשר בלעדיה התוצאה הקרובה לוודאית של המשך נהיגת הנהג באופן בו נהג הייתה סיכון בטיחותם של כלי התחבורה ונוסעיו.

24. עולה אפוא, כי קיימת מדיניות מוצהרת של הפרקליטות, כפי שבאה לידי ביטוי בהנחיית פרקליט המדינה האמורה, לפיה, במקרים של נהיגה בפראות במרדף בכבישים ניתן להגיש כתב אישום על עבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה לפי סעיף 332 לחוק העונשין.

25. האם על פי עובדות כתב האישום ניתן לזהות את התנאים להתקיימותו של היסוד הנפשי במקרה דנן אשר אמור להיות קיים על מנת שניתן יהיה להחליט על אישום בעבירה האמורה? על פי עובדות כתב האישום, כאשר השוטר הורה לנאשם לעצור, "**הנאשם נמלט מהמקום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון גילה, תוך שהוא גורם לרכבים אחרים שנסעו באותה עת בכביש לזוז מדרכם ולבלום בעוד השוטרים בניידת המשטרתית דלקו אחריו וכרזו לו לעצור באמצעות הסירנה**", וכן עקף מחסום משטרי נוסף לפני שנעצר. מעובדות אלו, על פני הדברים, באם הן יוכחו כנכונות, ניתן להסיק שהנאשם היה מודע לנהיגתו, אך לא בהכרח שמתקיים התנאי השני כי הפגיעה בכלי רכב אחרים נמנעה רק בשל פעולתם של שאר הנהגים.

26. יצוין, כי המאשימה הגישה בקשה לתקן את כתב האישום על מנת להוסיף לתיאור העובדות בנקודה זו, כפי שאפרט להלן. מכל מקום, סבורני כי שני התנאים האמורים להוכחת היסוד הנפשי תלויים בהוכחת היסוד העובדתי (כאשר הנאשם חולק על נוכחותם של כלי רכב נוספים בנתיב המרדף) וישנה התכנות להוכחה זו, גם על בסיס כתב האישום בנוסחו הקיים. על כן, סבורני כי המאשימה לא סתה מהנחיית פרקליט המדינה.

27. כעת יש לבחון את טענת ההגנה לפיה בפועל, חרף הנחיית פרקליט המדינה, המאשימה נוקטת במדיניות קלה יותר ומגישה כתבי אישום במקרים דומים לבית המשפט לתעבורה בעבירות לפי פקודת ותקנות התעבורה, ולא לבית המשפט המחוזי לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין; או שמא, אין מדיניות ברורה כלל וכלל.

28. ההגנה הגישה בתחילה עשרה מקרים, בציינה כי הציגה למאשימה בפגישה מקרים רבים יותר. רק אחד מתוכם עסק בעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, אך בשאר המקרים, הגם שהנאשם בעבירות אחרות, עובדות המרדף היו

דומות לענייננו. מתוכם, היו חמישה מקרים של נהיגה פרועה על אופנועים (פ"ל 6619-10-14 מ"י נ' **בן דלק**; פ"ל 6644-02-14 מ"י נ' **חזן**; תת"ע 8784-12-14 מ"י נ' **חסארמה סאדם**; נ"ב 4900-12-10 מ"י נ' **כחיל** (נסיבות דומות אך המרדף היה רחוק וממושך בתוספת נהיגה בשכרות); פ"ל 2336-02-14 מ"י נ' **סלמה**), והגם שאין מדובר בהם בכלי רכב, הנאשמים סיכנו אף הם חיי אדם באופן משמעותי, ובחלקם גם הולכי רגל (תוך שאעיר שבמקרה כזה אין מדובר בסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה כיוון שהם אינם "נוסעים", ראו ע"פ 4277/14 מ"י נ' **מדינת ישראל** (28.5.15) סעיף 44)). עוד הוגשו: מקרה של נהיגה על טרקטורון בנסיבות דומות (פ"ל 8497-11-14 מ"י נ' **סלם**); מקרים של רכבים פרטיים בנסיבות דומות מעט קלות יותר (פ"ל 106-01-10 מ"י נ' **יעקובוב**; תת"ע 2759-08-13 מ"י נ' **ראמי**; פ"ל 2028-03-14 מ"י נ' **עזוני** (נהיגה בשכרות); ת"פ 6525-04-13 מ"י נ' **ג'לג'ולי** (נהיגה בשכרות). כן הגישה ההגנה מקרה נוסף של אישום בבית משפט השלום בעבירת נהיגה פוזחת של כלי רכב לפי סעיף 228(1) לחוק העונשין, בנסיבות דומות של מרדף משטרתי תוך הסטת כלי רכב, אך מעט קלות יותר (ת"פ 7190-05-12 מ"י נ' **דהן**).

29. בהמשך הגישה ההגנה ששה מקרים נוספים, אך אין בהם עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה: ביניהם ניתן למצוא ארבעה מקרים בעלי נסיבות דומות לענייננו - ת"ד 6635-10-12 מ"י נ' **דריש** (נהיגה בקלות ראש, נהיגה בפזיזות, הפרעה לשוטר, נהיגה ללא רישיון); ת"ד 4221-08-14 מ"י נ' **תם**; פ"ל 137/10 מ"י נ' **מדינת ישראל** (כולל עבירת ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות (שוטרים במחסום שקראו לו לעצור)); פ"ל 5699-01-12 מ"י נ' **מחמוד סייד אחמד** (כולל עבירת ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות (שוטרים במחסום שקראו לו לעצור)); פ"ל 5699-01-12 מ"י נ' **מחמוד מוחסיין**; פ"ל 7227-11-11 מ"י נ' **מונטאסר טוויל** (הולכי רגל נאלצו לקפוץ על מנת להתחמק מן הרכב ולא להיפגע. כאמור - נסיבה זו אינה מגבשת את יסודות סעיף 332(2)).

30. מנגד, המאשימה הציגה ששה כתבי אישום (חמישה מתוכם ללא מספר התיק) בהם הואשמו נאשמים בעבירה לפי סעיף 332(2) לאחר שנמלטו מן המשטרה, ותוך כדי נסיעה גרמו לרכבים אחרים לסטות מדרכם (אחד המקרים כלל גם, בשונה מענייננו ומעבר לעבירות הקשורות בנהיגה, גם עבירת הסעת שב"חיים; ומקרה נוסף כולל גם עבירות סמים; גזר הדין בת"פ 18357-12-14 מ"י נ' **סלים עומר אסדי** (12.7.15)). הדוגמאות שהוצגו (מלבד המקרים עם עבירות נוספות), הגם שמדובר בדוגמאות מועטות, מלמדות על הגשת כתבי אישום לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין במקרים דומים למקרה דנן.

31. בתוך כך אדגיש שיש למצוא בין הדוגמאות שהוגשו לעיונו של בית המשפט מקרים בהם נקטה המדינה בגישה אשר אינה תואמת את מדיניותה המוצהרת המפורטת לעיל. ברם, גם אם מדובר בנסיבות דומות, רק בדוגמה אחת מתוך הדוגמאות שהגישה ההגנה כלל כתב האישום עבירה של סיכון חיי אדם, אותה ביקשה להשוות לעבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין. להמחשת הטענה אני מפנה לפ"ל 6619-10-14 מ"י נ' **בן דלק** (19.1.15), שם הורשע הנאשם בהימלטות על גבי אופנוע כשניידת דולקת בעקבותיו ומורה לו לעצור, כאשר במרדף סיכן את המכוניות שנסעו מולו עת נסע בניגוד לכיוון התנועה, חצה שלושה צמתים ברמזור אדום וסיכן כלי הרכב שהיו בצומת, וכן עוברי אורח וילדים עת עלה עם אופנועו על המדרכה ולתוך גן ציבורי. במקרה זה, בית משפט לתעבורה הביע ביקורת על המאשימה על כך שחרף המסכת העובדתית החמורה, בחרה המאשימה משיקולים לייחס לנאשם עבירה של סיכון חיי אדם מכוח תקנות התעבורה, ולא מכוח סעיף 332(2) לחוק העונשין.

32. ברם, איני סבור כי ההגנה הציגה מספיק דוגמאות מתאימות כנדרש, לצורך ביסוס טענת אכיפה בררנית או אף לשם העברת הנטל אל המאשימה. לא השתכנעתי כי הדוגמאות שידרו ככלל רושם של אכיפה בררנית, ועל כן איני סבור שיש מקום להכרזת בית משפט על אכיפה בררנית וקבלת טענת הגנה מן הצדק. לא מצאתי כי הוכח, ואף לא לכאורה, כי לאורך זמן ובאופן שיטתי קיבלה המאשימה החלטות שונות במקרים דומים, ולא נמצאו אלא סטיות בודדות בעלות עובדות הדומות למקרה דנן ואשר בהם פעלה המאשימה בדרך שונה ובניגוד למדיניותה המוצהרת. איני סבור כי ניתן

לומר שהמאשימה חרגה ממדיניותה, וחרגה משיקול הדעת הנרחב הניתן לה בפעולה שרירותית. לא ניתן לומר כי המאשימה פעלה שלא מתוך שיקול דעת ושקילת השיקולים הרלוונטיים, ולא מתוך תום לב, הגינות, ללא הפליה ובסבירות.

33. מאותה סיבה, גם איני סבור כי יש להיענות לבקשת החלופית של ההגנה למתן ארכה לשם הגשת בקשה מתאימה לקבלת מידע אודות תיקים נוספים לצורך ביסוס טענותיה. אף מתן ארכה כמבוקש היה מחייב ביסוס לפחות לכאורי לכיוון הנטען, ולא מצאתי כל תימוכין לכך. זאת ועוד, כבר ציין כב' השופט ג'ובראן בפרשת **פולדי פרץ** כי ההליך הפלילי אכן מספק אמצעים לקבלת המידע הדרוש, כך שההגנה הייתה ערה לקיומם של כלים אלה ולאפשרות שייעשה עמם שימוש לשם הכנת המידע הדרוש לביסוס טענתה להגנה מן הצדק. אין לקבל גישה אשר לפיה תוגש הטענה המקדמית האמורה תוך צירוף מספר מצומצם של דוגמאות, ורק אם ימצא שאין בהן די כדי לשכנע את בית המשפט, או אז תבקש לחזור ולבחון את הסוגיה פעם נוספת באמצעות הגשת בקשה לגילוי מידע, בקשה שיכלה להגיש עובר להגשת טענתה המקדמית ולפני שנדרש בית המשפט להתייחס לטענה האמורה.

34. אשר על כן, טענת הגנה מן הצדק נדחית בזאת.

התיישנות

35. הנאשם טוען כי חלה התיישנות באשר להוראות החיקוק 3 ו-4 בכתב האישום, המציינות נסיעה באור אדום (בניגוד לתקנה 22א) לתקנות התעבורה בצירוף סעיף 68 לפקודת התעבורה), ונהיגה ללא רישיון נהיגה (בניגוד לתקנה 10א) לתקנות התעבורה בצירוף סעיף 62 לפקודת התעבורה).

36. לטענתו, שתי העבירות האמורות הינן **עבירות קנס**, כפי שקבע שר התחבורה **בצו התעבורה (עבירות קנס), התשס"ב-2002** (להלן: "צו התעבורה"). בסעיף 225א(א) לחסד"פ נקבע כי בעבירות קנס תעמוד תקופת התיישנות על שנה. לטענת הנאשם, במקרה דנן הוגש כתב האישום רק לאחר חלוף שנתיים וחצי מאז ביצוע העבירות האמורות, ועל כן חלה התיישנות ויש למחוק עבירות אלו מכתב האישום.

37. באשר לעבירת הנהיגה ללא רישיון, המאשימה מקבלת את עמדת ההגנה כי העבירה התיישנה, ועל כן הודיעה שהיא מסירה את העבירה האמורה מסעיפי העבירות שבכתב האישום.

38. אשר לעבירת נסיעה באור אדום, טוענת המאשימה כי מדובר בעבירת הזמנה לדין, אשר תקופת ההתיישנות לגביה הינה ככלל אכן שנה אחת, ברם על פי סעיף 239א לחסד"פ, לא תחול תקופת ההתיישנות האמורה מקום שבתוך אותה תקופה הזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה. במקרה דנן טוענת המאשימה כי הנאשם נחקר בגין ביצוע העבירות מיד לאחר האירוע, וכן נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה ביום 11.6.13 בדמות מכתב יידוע לחשוד. בנסיבות אלו, טוענת המאשימה כי אין מדובר בעבירת קנס אשר חל עליה סעיף 225א לחסד"פ, אלא עבירה מסוג הזמנה לדין, ועל כן, תקופת ההתיישנות החלה עליה הינה התקופה הקצובה בחוק לעבירות עוון.

39. מנגד, בתשובתו לתגובת המאשימה מפנה ב"כ הנאשם לסעיף 2 **לתוספת לצו התעבורה**, בה מוזכרת עבירת הנסיעה באור אדום, ואל סעיף 1 לאותו צו, בו נקבע כי "**כל עבירה על הוראה שבחוקים, בתקנות או בחוקי העזר שפורטו בתוספת מוכרזת בזה עבירת קנס**". לטענת הנאשם, גם אם ההוראות בדבר נסיבות מחמירות של עבירות קנס חלות בענייננו לפי סעיף 29 לפקודה (ולטענתו, בנסיבות דנן סעיף 29 האמור כלל אינו רלוונטי כיון שבכתב האישום לא מאוזכרות נסיבות מחמירות כלל), הן אינן ממירות את עבירת הקנס לעבירה מסוג של הזמנה לדין. מהוראות הצו עולה בבירור כי העבירה של נסיעה באור אדום נשארת עבירת קנס גם כאשר המדובר בנסיבות מחמירות,

ועל כן ימשיכו לחול עליה הוראות סעיף 225 לחסד"פ ולא סעיף 239 לחסד"פ כנטען.

40. בסעיף ההגדרות של פקודת התעבורה (ס' 1 לפקודה), מוגדרת "**עבירת קנס**" כ"עבירת תעבורה שהוכרזה כעבירת קנס לפי סעיף 30(א)"; בעוד ש"**עבירת תעבורה**" מוגדרת כ"עבירה על פקודה זו ועל התקנות, לרבות חוקי העזר שהותקנו לפיה". לפי האמור בסעיף 30(א) לפקודה, השר רשאי להכריז בצו על עבירת תעבורה כעל עבירת קנס; ובצו התעבורה המוזכר לעיל, כלול אי-ציות נוהג רכב לרמזור בניגוד להוראות תקנה 22(א) לתקנות התעבורה (בגינה הואשם הנאשם), כעבירת קנס. משכך, עסקינן בעבירת קנס. לכל היותר, מדובר בעבירת קנס אשר לגביה חלה חובת ההזמנה

41. הצדדים חלוקים איזה סעיף התיישנות של החסד"פ יש להחיל במקרה דנן, האם סעיף 225(א) או סעיף 239(א). לשם הנוחות אצטט את שני הסעיפים:

225. (א) עברה שנה מיום ביצוע **עבירת קנס**, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו בעניינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב)...

239. (א) עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה...

מעיון בסעיפי החסד"פ האמורים אנו למדים כי סעיף 225 קובע פוזיטיבית תקופת התיישנות של שנה לכל עבירת קנס. מאידך גיסא, סעיף 239 אינו קובע תקופת התיישנות בניגוד לתקופת ההתיישנות הקבוע בסעיף 9 לחוק ההתיישנות עבור עבירה מסוג זה או אחר, אלא, נקבע בו כי ללא קשר לתקופת ההתיישנות החלה על העבירה, נוצרה תקופת התיישנות חדשה נוספת ומותנית, לפיה, אם חלפה שנה ללא שיוזמן החשוד לחקירה אן שנשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה, כבר לא תוכל המאשימה להגיש כתב אישום. ודוק: מניסוחו של סעיף 239 עולה כי בפועל, מטרתו **להתנות** את תקופת ההתיישנות אשר הייתה חלה על העבירה הרלוונטית לפי כל חיקוק אחר כך שבחלוף שנה מיום ביצוע העבירה, אם לא הוזמן החשוד לחקירה או שנשלחה לו הודעה, כבר אי אפשר יהיה להגיש כתב אישום, וזאת גם אם תקופת ההתיישנות שנקבעה לעבירה בכל חיקוק הינה ארוכה יותר. מאידך גיסא, אם תנקוט המאשימה בפעולות הנדרשות והמפורטות בסעיף 239, הרי שתקופת ההתיישנות של שנה שנקבעה בו תיעצר; ברם עדיין תחול תקופת ההתיישנות הרגילה לפי הוראות חוק ההתיישנות, ופעולות המאשימה אין בכוחם לעצור גם את תקופת ההתיישנות האמורה. אי לכך עולה, לכאורה, כי באשר לעבירות אשר לגביהן כבר נקבע בחיקוק כלשהו שתקופת ההתיישנות שלהן הינה ממילא רק שנה - קרי, עבירות קנס - אין כל רלוונטיות להוראות סעיף 239, אשר באה כאמור לקצר תקופות התיישנות ארוכות יותר במידה ולא נחקר החשוד תו שנה או שלא נשלחה לו הודעה תוך שנה. כפי שהעיר כב' השופט זמיר בע"פ (תל-אביב-יפו) 188/96 **מדינת ישראל נ' מחאג'נה ואח'** (28.8.96) [פורסם בתקדין],

יש להדגיש, כי התיישנותן של עבירות קנס נקבעת אך ורק לפי סעיף 225 לחסד"פ, ובכל הקשור לעבירות אלה אין תחולה לסעיף 239 לחסד"פ (הגם שכלשונו יכול הוא, כביכול, לחול על עבירות קנס), וזאת משום שפירוש אחר (היינו, החלת סעיף 239 על עבירות קנס) ייתר את סעיף 225, והמחוקק ימצא כמי שמשחית את מילותיו לריק. ...

משהומצאה למשיבים הודעה על ביצוע העבירה, בתוך התקופה המנויה בסעיף 239א לחסד"פ - המצאה ה'מנטרל' את הטעם הראיתי האמור (הקשור בהגנתו של הנאשם), אשר מנחה את קביעת התיישנות של עבירות פליליות - מופסק מרוץ ההתיישנות הקבוע בסעיף 239 א, והאינטרס של מיצוי הדין עם העברין מפנה להחלת הוראת ההתיישנות הכללית, הקבועה בסעיף 9 לחסד"פ.

42. מן המקובץ עולה כי קיים שוני מהותי בין סעיף 225א לסעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי. הראשון הוא הוראת התיישנות, והאחר נועד לקבוע חובת מתן הודעה לחשוד באשר לקיומה של עבירת תעבורה כתנאי להגשת כתב אישום. בהתמלא התנאי, חלה תקופת ההתיישנות הרגילה.

43. כאמור, סעיף 239א כשלעצמו אינו קובע למעשה תקופת התיישנות לעבירה כלשהי, ומטרתו להתייחס לתקופות התיישנות שנקבעו בהוראות חיקוק אחרות בהן נקבעה תקופת התיישנות ארוכה יותר, ולצמצמן לשנה בהתאם לתנאים המפורטים בסעיף האמור. אי לכך, אם טוענת המאשימה כי על העבירה הנדונה - קרי, נסיעה באור אדום בנסיבות מחמירות, תחול תקופת התיישנות מעל לשנה, עליו להצביע על הוראת חיקוק **אחרת** כלשהי ולא על הוראות סעיף 239א', ורק אז להחיל על אותה תקופה את המגבלה המיוחדת של סעיף 239א. המאשימה אמנם טוענת כי במקרה דנן יש להחיל את תקופת ההתיישנות של עוון ולא של קנס, אלא שטוענת לכך בצורה הפוכה - לטענתה, כיון שמדובר בעבירת הזמנה לדין, פועל סעיף 239א, המחייב הזמנה לחקירה תוך שנה, להוציא את עבירה מכלל עבירת קנס כך שהעבירה הופכת לעוון; ועל תקופת ההתיישנות של עוון תחול הוראת סעיף 239א'. דא עקא, אין למאשימה כל בסיס עצמאי למסקנה שמדובר בעוון ולא בעבירת קנס, ואין בכוחו של סעיף 239א לעשות זאת. כאמור, סעיף 239א אינו יוצר הגדרות חדשות לעבירות כלשהן, וכן אינו יוצר תקופות התיישנות כלשהן; וכאמור, הוא אינו בא אלא להתנות את תקופות ההתיישנות הקיימות אשר הינן מעל שנה, בכך שהחשוד יומן לחקירה או לפחות יקבל הודעה, תוך שנה.

44. במקרה דנן, אין למאשימה כל מקור עצמאי בחקיקה המשנה את הגדרת העבירה דנא באופן שכבר לא תיחשב לעבירת קנס; ועל כן, כיוון שמדובר גם במקרה דנן בעבירת קנס, יחול עליה סעיף 225א הקובע כי תקופת ההתיישנות הינה שנה. כנגזרת ממסקנה זו, הרי שסעיף 239א כבר אינו רלוונטי, כיוון שהוא אינו סותר או גובר על תקופת ההתיישנות המיוחדת אשר נקבעה פוזיטיבית לעבירות ק'נס בסעיף 225א.

45. השוו, דברי בית המשפט דלהלן בבע"פ 6629/98 הלר נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(4) 346 (13.5.02) (להלן: פס"ד הלר);

מקובלת עליו קביעת השופט המלומד כי סעיף 239א לחוק אינו כולל "הוראה אחרת" (במובן סעיף 9 לחוק) לעניין התיישנות של העבירות שפורטו בו. משמע, כי דין התיישנות של העבירות המפורטות בסעיף הוא כקבוע בסעיף 9 לחוק, וכי גם על עבירות אלו ניתן להגיש כתב-אישום (או להמציא הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974) בגדר תקופת ההתיישנות הקבועה לכל אחת מהעבירות בסעיף 9 לחוק. הוראת סעיף 239א אך מסייגת אפשרות זאת בקביעת תנאי שבתוך שנה מיום ביצוע העבירה הוזמן מבצע העבירה לחקירה, או נשלחה אליו הודעה על ביצוע העבירה. על תכליתו של התנאי האמור עמד השופט אור בדנ"פ 9263/99 מדינת ישראל נ' בקשי..., בעמ' 572:

'מטרתו של תנאי זה, כך נראה, היא, שהחשוד לא יופתע על-ידי קבלת דוח כעבור למעלה משנה מיום ביצוע העבירה. קיים חשש שבמקרה כזה לא ידע במה המדובר ויקשה עליו להתגונן. כדי שהדבר לא יקרה, דורש התנאי שתשומת-לבו של החשוד תוסב לכך שמיוחסת לו העבירה תוך שנה מיום שזו נעברה. הדבר יכול להיעשות אם על-ידי כך שיוזמן לחקירה ואם על-ידי כך שתימסר לו הודעה על ביצוע העבירה. גם במקרה כזה אין הכרח שתתקיים חקירה, אפילו לא של החשוד. די בכך שיודע לחשוד על העבירה המיוחסת לו'.

כשהוזמן החשוד לחקירה, או נשלחה אליו הודעה על היותו חשוד בביצוע העבירה, רואים בו כמי שהועמד מבעוד מועד על החשדות בביצוע העבירה, ובכך ניתנה לו הזדמנות להיערך לקראת הצורך להתגונן מפני האשמתו בביצועה. בכך מוסר החשש שהגשת כתב-אישום נגדו או הזמנתו למשפט בחלוף תקופה ארוכה משנה יפתיעו אותו ויפגעו ביכולתו להתגונן. ...

חרף הדמיון שבין הוראות שני הסעיפים קיים ביניהן גם שוני, שלעניין ההכרעה בשאלה אם ניתן לפרשן כקובעות דין התיישנות מיוחד הינו בעל משמעות. סעיף 225א(א), רישא, שרק אליו יש טעם להתייחס, מורה כי אם 'עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו בעניינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב)...!'. בשונה מסעיף 239א, הרי שסעיף 225א איננו מסייג את האפשרות להגשת כתב-אישום או להמצאת הזמנה או הודעה בקיום תנאים כאלה ואחרים, אלא מורה כי אין לנקוט איזה מן ההליכים האלה אם עברה שנה מיום ביצוע העבירה. נוסח זה עשוי לכאורה להתפרש כקובע תקופת התיישנות מיוחדת, וקביעה כזאת, כמדומה, אף ניצבה ביסוד חקיקתו (ראו: הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), תשמ"ט-1989, בעמ' 102, דברי ההסבר לסעיף 1 להצעת החוק). לא כן סעיף 239א לחוק, שאינו שולל את האפשרות להגיש כתב-אישום או להמציא הזמנה לדין אף בחלוף שנה מיום ביצוע העבירה, אלא אך מסייג אפשרות זאת בהזמנת החשוד לחקירה או במשלוח הודעה אליו על ביצוע העבירה.

אמנם, לפי הנוסח של סעיף 239א ופרשנותו דלעיל, מתעוררת השאלה באשר להפנייתו למכלול החוקים המפורטים בסעיף, הכולל בגדרו אף עבירות מסוג חטא, המיישנות ממילא בתום שנה:

שאלה היא מה ראה המחוקק לכלול בגדר העבירות המנויות בסעיף 239א לחוק גם עבירות מסוג "חטא" המתיישנות בחלוף שנה אחת מיום ביצוען (ראו סעיף 9א(4) לחוק). כזאת, למשל, היא העבירה של נהיגת רכב ללא ביטוח בר-תוקף, אשר יוחסה לכל אחד מהמערערים, ושהעונש הקבוע בצדה הוא שלושה חודשי מאסר (סעיף 2(ב) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש]). אינני מוצא מקום להרחיב ביחס לשאלה זו. עם זאת נראה כי מעצם הכללתן ברשימת העבירות המנויות בסעיף 239א גם של עבירות מסוג "חטא" ניתן להסיק כי המחוקק לא ראה כל קשר בין נושא התיישנותן של העבירות האמורות לבין ההוראות המיוחדות שמצא לנכון לקבוע כתנאי להאשמתם או להזמנתם למשפט של מבצעהן.

פס"ד **הלר**, שם.

את השאלה האמורה ניתן להשאיר בצריך עיון. לענייננו, לפי סעיף 225א(א), תקופת ההתיישנות לעבירת קנס היא שנה מיום ביצוע העבירה. בנדון דנן חלפו למעלה משנתיים מאז ביצוע העבירה ועד להגשת כתב האישום. טענת המאשימה כי הנאשם נחקר בסמוך לאחר האירוע וכי נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה ביום 11.6.13 בדמות מכתב יידוע לחשוד, אינה מספיקה לצורך הפסקת תקופת ההתיישנות הנמשכת שנה בלבד, כיון שתקופת ההתיישנות של שנה שבסעיף 225א הינה תקופה אבסולוטית ולא מותנית של שנה, ונקיטת בפעולות המפורטות, קרי, חקירת החשוד או המצאת יידוע, אינן "מפסיקות" או "מנתקות" את תקופת ההתיישנות, לפיה מתחייבת הגשת כתב האישום והזמנה למשפט - אלו ולא אחרים - תוך שנה מביצוע העבירה, בין אם נחקר ובין אם לאו, ובין אם הומצאה לחשוד יידוע ובין אם לאו.

46. לאור האמור, טענת ההגנה בדבר התיישנות העבירה נסיעה באור אדום שבכתב האישום, מתקבלת, ובהתאם, יש למחוק סעיף חיקוק זה מכתב האישום.

בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום

47. המאשימה ביקשה כאמור למחוק את עבירת נהיגה ללא רישיון נהיגה מחמת התיישנות ועל כך אין מחלוקת.

48. התיקון המהותי אותו מבקשת המאשימה הוא בעובדות כתב האישום. הנוסח הנוכחי בסעיף 3 לכתב האישום לפיו:

"בעת שהגיע הנאשם למחסום המשטרה, הורה השוטר יורי לנאשם לעצור בצד אך הנאשם נמלט מהמקום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון גילה, תוך שהוא גורם לרכבים אחרים שנסעו באותה עת בכביש לזוז מדרכם ולבלום בעוד השוטרים בניידת המשטרתית דלקו אחריו וכרזו לו לעצור באמצעות הסירנה."

המאשימה מבקשת לשנות את נוסח סעיף 3 כדלקמן:

"בעת שהגיע הנאשם למחסום המשטרה, הורה השוטר יורי לנאשם לעצור בצד אך הנאשם **סטה בחדות ובמהירות שמאלה, עקף את המחסום**, נמלט מהמקום והמשיך בנסיעה מהירה לכיוון גילה, תוך שהוא **עוקף באופן מסוכן** רכבים שנסעו באותה עת בכביש וגורם להם לזוז מדרכם ולבלום **באופן פתאומי** בעוד השוטרים בניידת המשטרתית דלקו אחריו וכרזו לו לעצור באמצעות הסירנה."

(ההדגשות הן התוספות לכתב האישום המקורי, ב.ג.)

המאשימה טוענת בבקשתה לתיקון, אשר נטענה במסגרת תגובתה לטענות המקדמיות מטעם הנאשם, כי התיקון מבוקש על מנת לשקף באופן מדויק את השתלשלות האירועים שבכתב האישום כעולה מהראיות, כאשר מובהר כי התיקון המבוקש אינו אלא הוספת מספר מילים המופיעות ממילא בדו"ח הפעולה ובעדויותיהם של השוטרים המצויות בתיק החקירה, ונשמטו בשגגה מכתב האישום.

49. ההגנה מתנגדת נחרצות לתיקון כתב האישום, ותמיהה על הטענה כי התיקון המבוקש נשמט מכתב האישום בשגגה, שכן כתב האישום הוגש כבר בחודש יוני האחרון, לפני חצי שנה, ולמעלה משנתיים וחצי לאחר האירוע. זאת ועוד, הצדדים ניהלו משא ומתן ממושך אשר במסגרתו דנו גם בראיות המצויות בתיק ובסתירות העולות מהן, ותמיהה כיצד המאשימה לא הבחינה באותן ראיות שכעת היא מבקשת בגינה את תיקון כתב האישום. לסברת ההגנה, הבקשה לתיקון כתב האישום מביאה להתייחסות לחומר הראיות בצורה מגמתית, וזאת במיוחד כ"עונש" על הטענות המקדמיות שהעלה הנאשם.

50. לטענת ההגנה, בשורת החלטות נקבע כי הכלל הוא שלפני מתן תשובה מפורטת לכתב האישום, ייעתר בית המשפט לבקשה לתיקון כתב אישום - אך חריג לכלל הוא במקרים בהם התיקון לכתב האישום מבוקש בעקבות מגעים בין הסניגור עם גורמי התביעה על מנת להגיע להסדר, וזאת על מנת למנוע מצב בו השתתפות של נאשם בהליך גישור או במגעים עם המאשימה תעמוד לו לרועץ.

51. משיקולים אלו, ומן הטעם שהמאשימה לא נימקה את בקשתה, הנאשם מבקש לדחות את הבקשה לתיקון כתב האישום.

52. על פי סעיף 92(א) לחסד"פ, רשאי בית המשפט, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, להורות על תיקון כתב האישום לבקשת בעל דין, "ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן". אגיד בזירות, כי על פניו נראה

שהוספת המילים המבוקשת נועדה לבסס ולחזק את יסודות העבירה לפי סעיף 332(2) לחוק העונשין, לאור השיח שנוצר בעקבות הטענות המקדמיות מצד הנאשם, כי המאשימה הייתה צריכה להגיש את כתב האישום לבית משפט לתעבורה ולא לבית משפט זה (ראו הערותי בעניין זה, לעיל).

53. כן סבור אני, כי על כתב האישום לשקף באופן מדויק את העובדות על פי חומר הראיות כבר בזמן הגשתו. יחד עם זאת, הבקשה הוגשה לפני הליך ההוכחות. המבחן לתיקון כתב האישום הוא מהותי, ויש לבחון האם התיקון מביא לאפשרות של פגיעה בזכות הנאשם להתגונן. לא שוכנעתי כי במקרה דנן יש בקבלתה משום פגיעה בזכויות הנאשם או במתן אפשרות להתגונן, כאשר השינוי אינו משמעותי דיו, וממילא היה עולה מעדויות השוטרים כפי שיעידו בתיק, או אז תינתן לנאשם הזדמנות מלאה להתגונן במהלך הליך ההוכחות (ראו למשל, ע"פ 4668/14 אפללו נ' מדינת ישראל (18.2.15) פסקה 17; רע"פ 2744/13 אברמוב נ' מדינת ישראל (30.4.13), פסקה 10).

54. לפיכך אני מקבל את הבקשה. כתב האישום יתוקן כמבוקש, וכן במחיקת סעיפי החיקוק שבסעיף ב(3) וב(4) לכתב האישום, נסיעה ברמזור אדום ונהיגה ללא רישיון נהיגה.

סוף דבר

55. טענת הנאשם להגנה מן הצדק, נדחית. טענת הנאשם מכוח התיישנות מתקבלת.

56. בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום מתקבלת. המאשימה תגיש כתב אישום מתוקן כאמור בסעיף 54 לעיל וזאת עד ליום 25.1.15.

ניתנה היום, ח' שבט תשע"ו, 18 ינואר 2016, בהעדר הצדדים.